

Εισαγωγή

Την αναθεώρηση των Κατευθυντηρίων Οδηγιών (ΚΟ) του 2005 του ERC που δημοσιεύθηκαν τον Νοέμβριο του 2010¹ μεταφέρει στην Ελληνική γλώσσα το τεύχος αυτό των "Θεμάτων" όπως πλέον κάνει κατά παράδοση η ΕΑΕΙΒΕ.

Στις Κ.Ο. 2010 δεν διαπιστώνει κανείς ιδιαίτερα μεγάλες μεταβολές. Όπως ήταν αναμενόμενο δίνεται επιπλέον έμφαση στις αναδυθείσες τα προηγούμενα χρόνια σχεδόν βεβαιότητες. Σταχυολογούμε κάποιες από αυτές.

Βασική ΚΑΡΠΑ

- **Τονίζεται για ακόμα μια φορά η ανάγκη για ταχεία αναγνώριση της Καρδιακής Ανακοπής** και δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στην αγωνιώδη αναπνοή (gasping) ως σημείου καρδιακής ανακοπής.
- **Η ταχεία έναρξη θωρακικών συμπίεσεων υψηλής ποιότητας** (5cm βάθος και πλήρης αποσυμπίεση)
- Η εφαρμογή **ΚΑΡΠΑ με μόνο θωρακικές συμπίεσεις** για το κοινό καθώς και η ενθάρρυνση του κοινού για την εφαρμογή της μέσω τηλεφωνικών οδηγιών.

Να θυμίσουμε εδώ πως λίγο μετά την έκδοση των ΚΟ 2005 δημοσιεύτηκε η μελέτη CANTO² των Ιαπώνων που αποδείκνυε την υπεροχή της επιλογής αυτής από πολίτες που για διάφορους λόγους απέφευγαν τις εμφυσησεις. Ήδη η Αμερικανική Εταιρεία Καρδιολογίας (ΑΗΑ) από το 2008 είχε υιοθετήσει την επιλογή αυτή για τους πολίτες που δεν είχαν εκπαιδευτεί ή δεν επιθυμούσαν να εκτελέσουν εμφυσησεις.³ Στηριζόμενος στην αρχή που έχει διατυπωθεί ήδη από χρόνια "η κακή ΚΑΡΠΑ είναι προτιμότερη από την καθόλου ΚΑΡΠΑ" και δεδομένου ότι όσο απλουστεύεται μια τεχνική τόσο πιο εύκολα διδάσκεται, πιστεύω ότι είναι μια επιλογή που θα τύχει ευρύτερης αποδοχής για τους μη υγειονομικούς.

Απινίδωση (Αυτόματη Εξωτερική)

Συνέπεια της αναγνώρισης της σημασίας της βελτίωσης της καρδιακής παροχής από τις θωρακικές συμπίεσεις χωρίς διακοπή, αποτελεί η σύσταση για την ελαχιστοποίηση της διακοπής των θωρακικών συμπίεσεων κατά την διαδικασία εφαρμογής του αυτόματου εξωτερικού απινιδωτή.

Εξειδικευμένη Υποστήριξη της Ζωής (ALS)

Πολλές λεπτομέρειες που αφορούν στον χειρισμό, τρόπο χορήγησης φαρμάκων. Τα ίδια τα φάρμακα αναθεωρούνται

προς το απλούστερο.

Επισημαίνεται η σημασία της EtCO₂ παρακολούθησης στην ALS

Στη φάση μετά την Αναζωογόνηση

- Ταχεία αγγειοπλαστική ακόμα και σε κοματώδεις ασθενείς μετά ΚΑΡΠΑ
- Η **αποφυγή και της υπεροξυγοναιμίας** (SpO₂ 94-98%)
- Αποφυγή **υπερ-υπογλυκαιμίας**
- Η **θεραπευτική υποθερμία** μετά αναζωογόνηση συνιστάται και μετά ανακοπή με μη απινιδώσιμους ρυθμούς.

Παιδιά

- Ταχεία έναρξη θωρακικών συμπίεσεων (αναγνώριση απουσίας σημείων ζωής σε <10sec).
- Λόγος εμφυσησεων / συμπίεσεων γενικά όπως στους ενήλικες (30:2)
- Βάθος συμπίεσεων βρέφη 4, παιδιά 5 cm.

Νεογνά

- Σε φυσιολογικά νεογνά **απολίνωση του ομφάλιου λώρου σε 1 min μετά τον τοκετό!**
- Προσοχή στη χορήγηση υψηλών πυκνοτήτων O₂.
- Σε πρόωρα <28 εβδομάδων άμεση κάλυψη του σώματος με μεμβράνη τροφίμων χωρίς προηγούμενο στέγνωμα για την αποφυγή υποθερμίας.
- Νεογνά τελειόμηνα ή σχεδόν τελειόμηνα με εξελισσόμενη μερική ως σοβαρή υπολειμματική ισχαιμική εγκεφαλοπάθεια πρέπει να υποβάλλονται σε θεραπευτική υποθερμία

Η ΚΑΡΠΑ φαίνεται να συνεχίζει να αποτελεί ένα σημαντικό μέσο αντιμετώπισης του πρόωρου θανάτου. Σημαντική προσπάθεια γίνεται για την προώθηση της εμπλοκής του κοινού σ' αυτήν που συνίσταται κυρίως στην συμμετοχή τους στις σχετικές εκπαιδευτικές διαδικασίες.

Στην εισαγωγή μου στην στη μεταφορά στα ελληνικά των ΚΟ του 2005* είχα εκφράσει την ελπίδα πως η καινούρια τότε δομή του Ελληνικού Εκπαιδευτικού Συμβουλίου Αναζωογόνησης (RTCG) θα μπορούσε να προωθήσει την υλοποίηση των εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών που απαιτούνται. Δυστυχώς παρά το πολλά υποσχόμενο ξεκίνημα του κατέληξε σε μια ακόμη περιορισμένης εμβέλειας αποσπασματική προσπάθεια. Απογοήτευση προ των δυσχερειών γραφειοκρατικού τύπου αλλά και έλλειψη κινήτρων από πολιτεία,

συναφείς επιστημονικούς και ακαδημαϊκούς φορείς, σε συνδυασμό με μικροεγχειρήσεις και μωροφιλοδοξίες, κατέληξαν στην "κοιλιά" που ακολουθεί ως συνήθως την όποια ενθουσιώδη και ανυστερόβουλη προσπάθεια.

Παρά τα παραπάνω δυσοίωνα εξακολουθώ να αισιοδοξώ προσβλέποντας στην κρυμμένη σπίθα της νέας γενιάς που εξακολουθεί να αγωνίζεται και στον τομέα αυτό με επιμονή και χωρίς κωδωνοκρουσίες. Λένε ότι η πρόοδος δεν σταματάει ίσως μόνο βραδυπορεί. Εξακολουθεί ακόμα να ανοίγεται μπροστά για όλους τους εμπλεκόμενους στο χώρο της Αναζωογόνησης "πεδίο δόξης λαμπρόν". Ελπίζω οι παρούσες κατευθυντήριες οδηγίες να τους είναι χρήσιμες.

Κλείνοντας, νιώθω την υποχρέωση να υπενθυμίσω ότι ο τομέας αυτός στην Ελλάδα, και όχι μόνο, οφείλει την ύπαρξή του στην μεγάλη μορφή της Αναισθησιολογίας και της Επείγουσας ιατρικής του Peter Baskett που έφυγε απ τη ζωή πριν λίγα χρόνια. Όλοι εμείς που τον γνωρίσαμε και δουλέψαμε μαζί του στα εκπαιδευτικά σεμινάρια ξέρουμε ότι υπάρχουν άνθρωποι που είναι αναντικατάστατοι.

Στην ομάδα του E.R.C. που εκπόνησε τις Κατευθυντήριες Οδηγίες ανήκει κάθε τιμή και αναγνώριση.

Η έκδοση αυτή των "Θεμάτων"-όπως άλλωστε ένα σωρό άλλες- οφείλεται στον Βασίλη Γροσομανίδη που για πολλά χρόνια επιμένει να εργάζεται στην εκπαίδευση της τέχνης της Αναζωογόνησης και όχι μόνο.

Ευχαριστίες οφείλονται σε όλους τους συναδέλφους που κατέθεσαν εδώ το μόχθο τους, διαθέτοντας τον πολύτιμο προσωπικό τους χρόνο, για την μετάφραση των οδηγιών.

Στην σελίδα ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ έγινε προσπάθει να μεταφερθούν όσο γίνεται πιστότερα οι Αγγλικοί όροι στην Ελληνική. Η προσπάθεια ανήκει σχεδόν αποκλειστικά στη Βαρβάρα Φυντανίδου.

Ε. Σοφινός

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

---

1. European Resuscitation Council. Guidelines for Resuscitation 2010. Resuscitation 81 (10) 1219-1451
2. Cardiopulmonary resuscitation by bystanders with chest compression only (SOS-KANTO): an observational study. Lancet. 2007;369:920 -926
3. Michael R. Sayre, Robert A. Berg, Diana M. Cave, Richard L. Page, Jerald Potts and Roger D. White. Hands-Only (Compression-Only) Cardiopulmonary Resuscitation: A Call to Action for Bystander Response to Adults Who Experience Out-of-Hospital Sudden Cardiac Arrest : A Science Advisory for the Public From the American Heart Association Emergency Cardiovascular Care Committee. Circulation 2008, 117:2162-2167

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

AED (troponin) POCT	Automated External Defibrillator (troponin) Point of Care Testing	Αυτόματος Εξωτερικός Απινιδωτής Μέθοδος Ταχείας Ανίχνευσης Τροπονίνης
AC ACD-CPR	Alternating Current Active Compression Decompression CPR	Εναλλασσόμενο Ρεύμα ΚΑΡΠΑ με Ενεργητική Συμπύεση- Αποσυμπύεση
ACE ACS AF AHA ALS AMI ANZCOR	Angiotensin Converting Enzyme Acute Coronary Syndrome Atrial Fibrillation American Heart Association Advanced Life Support Acute Myocardial Infraction Australian and New Zealand Committee on Resuscitation	Μετατρεπτικό Ένζυμο Αγγειοτενσίνης Οξύ Στεφανιαίο Σύνδρομο Κολπική Μαρμαρυγή Αμερικάνικη Καρδιολογική Εταιρεία Εξειδικευμένη Υποστήριξη της Ζωής Οξύ Έμφραγμα Μυοκαρδίου
ARBs ASA AV AVNRT AVPU	Angiotensin Receptor Blockers Acetyl Salicylic Acid AtrioVentricular AtrioVentricular Nodal Reentry Tachycardia Alert, Vocalizing, Pain, Unresponsive	Επιτροπή για την Αναζωογόνηση Αυστραλίας και Νέα Ζηλανδίας Αποκλειστές Υποδοχέων Αγγειοτενσίνης Ακετυλοσαλικυλικό Οξύ Κολποκοιλιακός Ταχυκαρδία από Επανεισόδου Εγρήγορση, Αντίδραση σε φωνητικά ερεθίσματα, Αντίδραση σε επώδυνα ερεθίσματα, Αναντίδραστος
AVRT BLS BMV (waveform) BTE CABG CASTest	AtrioVentricular Reentry Tachycardia Basic Life Support Bag-Mask Ventilation (waveform) Biphasic Truncated Exponential Coronary Artery Bypass Graft Cardiac Arrest Simulation Testing	Κολποκοιλιακή Ταχυκαρδία Επανεισόδου Βασική Υποστήριξη της Ζωής Αερισμός με Μάσκα και Ασκό (κυματομορφή) Διφασική Αποκομμένη Εκθετική Αορτοστεφανιαία Παράκαμψη Εξέταση σε Σενάρια Εξομοίωσης Καρδιακής Ανακοπής
CCOT CD CHS cLMA CMRO2	Critical Care Outreach Teams Course Director Classic (non-exertional) Heat Stroke classic Laryngeal Mask Cerebral Metabolic Rate for Oxygen	Ομάδες Αυξημένης Φροντίδας Διευθυντής Σεμιναρίου Κλασική (παθητική) Θερμοπληξία Κλασική Λαρυγγική Μάσκα Εγκεφαλικός Μεταβολικός Ρυθμός Οξυγόνου
COI COPD CoSTR	Conflict Of Interest Chronic Obstructive Pulmonary Disease Consensus on CPR Science with Treatment Recommendations	Σύγκρουση Συμφερόντων Χρόνια Αποφρακτική Πνευμονοπάθεια Ομοφωνία επί της Επιστήμης της ΚΑΡΠΑ με Συστάσεις Θεραπείας

CPAP	Continuous Positive Airway Pressure	Συνεχής Θετική Πίεση Αεραγωγών
CPB	CardioPulmonary Bypass	Καρδιοπνευμονική Παράκαμψη
CPC	Cerebral Performance Category	Κλίμακα Εγκεφαλικής Λειτουργίας
CPR	CardioPulmonary Resuscitation	Καρδιοπνευμονική Αναζωογόνηση (ΚΑΡΠΑ)
CPU	Chest Pain Units	Μονάδες Θωρακικού Πόνου
CPVT	Catecholaminergic Polymorphic Ventricular Tachycardia	Κατεχολαμινεργική Πολυμορφική Κοιλιακή Ταχυκαρδία
CRRT	Continuous Renal Replacement Therapy	Συνεχής Υποκατάσταση Νεφρικής Λειτουργίας
CSF	CerebroSpinal Fluid	Εγκεφαλονωτιαίο Υγρό
CT	Computed Tomography	Υπολογιστική Τομογραφία
CV ratio	Compression Ventilation ratio	Αναλογία Συμπιέσεων Εμφυσησεων
DC	Direct Current	Συνεχές Ρεύμα
DDD	Dual Dual Dual (pacemaker)	DDD (βηματοδότης)
DNAR	Do-Not-Attempt Resuscitation	Μην Επιχειρείτε Αναζωογόνηση
EAG	Educational Advisory Group	Συμβουλευτική Εκπαιδευτική Ομάδα
ECC	Emergency Cardiovascular Care	Επείγουσα Καρδιαγγειακή Φροντίδα
ECG	ElectroCardioGram	Ηλεκτροκαρδιογράφημα
ECLS	ExtraCorporeal Life Support	Εξωσωματική Υποστήριξη της Ζωής
ECMO	ExtraCorporeal Membrane Oxygenation	Εξωσωματική Οξυγόνωση δια Μembrάνης
EHS	Exertional Heat Stroke	Θερμοπληξία Προσπάθειας (θερμοπληξία της άσκησης)
EIT (task force)	Education, Implementation and Teams (task force) (ομάδα εργασίας για)	Εκπαίδευση, Εφαρμογή και Ομάδες
EMS	Emergency Medical Service	Υπηρεσία Επείγουσας Ιατρικής (Ισοδύναμο με ΕΚΑΒ)
EMT	Emergency Department Thoracotomy	Επείγουσα Θωρακοτομή στο Τμήμα Επείγοντων Περιστατικών
EPILS	European Paediatric Immediate Life Support	Ευρωπαϊκό Σεμινάριο Άμεσης Υποστήριξης της Ζωής στα Παιδιά
EPLS	European Paediatric Life Support	Ευρωπαϊκό Σεμινάριο Υποστήριξης της Ζωής στα Παιδιά
ERC	European Resuscitation council	Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Αναζωογόνησης
EWS	Early Warning Scores	Κλίμακες Προειδοποιητικών Σημείων
FBAO	Foreign-Body Airway Obstruction	Απόφραξη Αεραγωγού από Ξένο Σώμα
FMC	First Medical Contact	Πρώτη Ιατρική Επαφή
FPR	False Positive Rate	Ψευδώς Θετικό Ποσοστό
FRC	Functional Residual Capacity	Λειτουργική Υπολειπόμενη Χωρητικότητα
FRISC (score)	Fast Revascularisation in Instability in Coronary Disease (score)	Σύστημα διαβάθμισης κινδύνου κατά FRISC (FRISC: Ταχεία Επαναιμάτωση σε Ασταθή Στεφανιαία